

לעיבוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

האצקל בעל עגלה

צו וואו מיר דארפן פארן איז זייער א שמאלע וועג, די פערד האבן פרויבירט מיט אלע כוחות צו אנטלויפן אויף די ברייטע גרויסע וועג וועלכע פירט צו אנדערע שטעט און איז טאקע מער באקוועם צו פארן, אבער די פערד האבן געכאפט גוטע קלעפ און בלית ברירה געמוזט פאלגן זייער בעל-הבית, האצקל, וועלכער איז זיי נישט מוותר, ער האלט די לייצעס מיט גרויסע כוחות און ברענגט זיין צוריק צום וועג צו וועלכע ער צילט.

האצקל בעל עגלה איז באלויבט ביי אלע זיינע ארומיגע, יעדן טאג נאך שחרית זיצט ער מיט זיינע קליינע ספרים און לערנט פלייסיג זיינע סדרים, איין סעיף נאכן צווייטן, א משנה נאך א משנה ווי זיין סדר. ווען ער ענדיגט פארמאכט ער זיינע ספרים מיט א קוש אויפן ספר און גייט ארויס צו ברענגען אביסל פרנסה, צו פירן מענטשן פון איין שטאט צום צווייטן, פון איין דערפל צום אנדערן דארף.

עס שטייען א געזעמל פון פיל בעלי עגלה, אידן און להבדיל ערלים, אבער ווען זיי זוכן איינעם אויפצונעמען אויף זייער וואג, וועט האצקל דער ערשטער ווערן אויסגעכאפט, ווייל ער מאכט א געשיקן וועג.

פאר וואס גלייכט דער עולם צו פארן מיט האצקלן מער ווי מיט סיי וועלכער בעל עגלה?

אסאך תשובות קען מען ענטפערן, א חלק עולם האלט האצקל'ען פאר אן פארנטווארטליכן און אחריות'דיגער מענטש, זיין אמת'ער ווילן איז צו לערנען א גאנצן טאג ווען נישט וואס ער דארף באצאלן געלט פאר זיין משה'לעס מלמד. אנדערע זאגן ווייל האצקל טראגט שטענדיג א שמייכל אויף זיין פנים, אויפן וועג צעזינגט ער זיך מיט גרויס שמחה פרייליכע נגונים.

אלע האלטן אבער אייניג אז האצקל האלט אויסטערליש גוט די לייצעס אין זיין האנט, ער האט די אויבערהאנט אויף זיינע פערד מיטן פולן קאנטראל [שליטה] טראג וואס זיי זענען שטארקע ברייט ביינערדיג, צוויי מאל אזוי גרויס ווי האצקל.

צום ביישפיל, דערציילט ר' חיימל, "איינמאל ווען איה בין מיט אים געפארן אויף א שווערע וועג, מיר זענען אנגעקומען צו א געדעכטע וואלד, די וועג

דער הייליגער רבי דערציילט אונז אזא משל (תורה נ' ח"ב): "אונזערע מחשבות פליען אסאך מאל צו נישט גוטע פלעצער. אויב מיר וועלן קלאר וויסן אז ס'איז אוממעגליך צו טראכטן אויפאיינמאל צוויי מחשבות, טראץ וואס עס קומט אריין געדאנקן און מחשבות וואס פליען אין מח און פארשוויקט אונז אריין און פרעמדע אומריינע זאכן, האבן אונז די פח צוריקצוברענגען די מחשבות און מיט געוואלד צוריקבייגן צום גלייכן וועג, צו טראכטן וואס מען מעג און מען דארף טראכטן.

עס איז פונקט אזוי ווי א פערד וואס נייגט אוועק פונעם וועג און קערט זיך צו אן אנדערע וועג, דאן כאפט מען די לייצעס א.ד.ג און מען ברענגט אים צוריק מיט געוואלד צום גלייכן וועג."

וואס לערנען מיר פון דעם ארויס?
למשל איינער טראכט: "פאר וואס געלונגט אייביג פאר מיין חבר אויפצושטיין צייטליך און מיר גייט עס נישט?"
אדער: "איך האב נישט ליב אויפצושטיין אין באס פאר אן עלטערער איד."
"דאס דאווענען איז אזוי לאנג..."

די אלע מחשבות וועגן געשיקט גלייך פונעם יצר הרע. און מיר זענען בלויז אזוי ווי האצקל בעל עגלה אונזערע צושלעפן די מחשבות צום ריכטיגן וועג דורך זיך קאנצענטרירן אין איין מחשבה וואס איז אויסגעהאלטן און דירקעט וועלן אלע נארישע מחשבות אונזערע פליען.

ספּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת מִשְׁנֵיֹם קַדְמוֹנִיּוֹת

מַעֲשֵׂה י"ב - דְּעַר בַּעַל תְּפִלָּה (12)

אַרוּיס נְעַמְעֵן. נָאָר פּוֹן דְּעַר תְּאַוּהּ פּוֹן גַּעֲלֵט קָאָן מְעַן נִיט אַרוּיס נְעַמְעֵן. סִידִין דָּאַרְף דְּעַם וועג וואס סע איז פֿאַרהאַנדִין צו דְּעַר שְׁווערד כַּנ"ל.

הָאָט דְּעַר חָכֵם גִּזְאַגֵט. עַר וועט אויף גיין מיט זיי, זענען זיי אַלע פֿיר גִּזְאַנְגֵען. און די גאַטִין (דְּהיינו די עשירים פון דער מדינה) זענען אויף מיט זיי גִּזְאַנְגֵען.

זענען זיי גִּיקוּמֵען צו איין מדינה. האבין זיי אויף גִּפְרַעגֵט די וואַרְטִיס. וואס פֿאַר אַ מדינה איז דאס און ווער איז אַייער מלך. האט מען זיי גִּענְפֿערט. באַשֵׁר דַעמוֹלֵט אַז דְּעַר רוּחַ סְעָרָה איז גִּווען. דַעמוֹלֵט האבין זיך די לייט פון דער מדינה אויס גִּקְלִיבִין. אַז דְּעַר תְּכָלִית איז דער דיבור. האבין זיי אויף גִּנוּמְעֵן. אַ דְּבָרָן אַ בַּעַל לְשׁוֹן פֿאַר אַ מלך. דְּעַרנאַךּ האבין זיי גִּפּוֹנֵען זייער אַ גרויסן בַּעַל לְשׁוֹן וּמְלִיצָה און אַ דְּבָרָן. האבין זיי אים אויף גִּנוּמְעֵן פֿאַר איין מלך. ווארין דער מלך האט אים מוּחַל גִּווען די מלוכה ווייל ער איז אזוי אַ בַּעַל לְשׁוֹן. האבין זיי זיך גִּשְׁטוּיִסִין דָּאָס מוּז בּוֹדָאִי זיין דער מליץ פון אונזער מלך הַנ"ל. האבין זיי אויף גִּבְעֵטִין אויב סע איז מְעַגְלִיךּ זיך צו זעהן מיט דעם מלך. האט מען זיי גִּענְפֿערט. מְעַגְלִיךּ זיך מוּז מְעַלְדִּיווען האט מען גִּמְעַלְדִּיוועט האט ער גִּהִיִּסִין אַז זיי זאלִין אַרײַן קוּמֵען.

זענען זיי אַרײַן גִּיקוּמֵען צו דעם מלך. און דאס איז גִּווען דער מליץ פון דעם מלך. האבין זיי זיך דְּעַרְקֵענט איז גִּווען צווישן זיי אויף זייער אַ גרויסע שְׂמִחָה און בְּכִוּוֹת. איז דער מליץ מיט זיי אויף גִּזְאַנְגֵען.

זענען זיי ווייטער גִּזְאַנְגֵען זוכין. טאַמער וועלן זיי גִּפּינֵען די איבֿריקע. ווארין זיי האבין גִּזְעֵהן אַז הַשֵּׁם יתְּבַרַךּ הַעֲלֵפֵט זיי. זיי גִּפּינֵען אַלע מָאָל זייערע חֲבָרִים. און זיי האבין דאָס אַלץ אַנְגִּיהאַנְגֵען אין דעם זכות פון זייער פֿשרין בַּעַל

הָאָבִין זיי גִּשְׂמוּסֵט מיט דעם חָכֵם. ווי אזוי ער איז אַהער גִּיקוּמֵען האט ער זיי דְּעַרְצִיילֵט. אַז זינט דַעמוֹלֵט אַז דְּעַר רוּחַ סְעָרָה איז גִּווען איז ער גִּזְאַנְגֵען ווי ער איז גִּזְאַנְגֵען. (און ווי ער איז גִּזְאַנְגֵען. איז ער איבֿער גִּזְאַנְגֵען אַלע נָאָר איבֿער זיי דְּרײַ דְּהיינו איבֿער דעם אַרְט פון דעם בַּעַל תְּפִלָּה מיט דעם גְּבוּר מיט דעם מְמוּנָה איז ער נִיט איבֿער גִּזְאַנְגֵען) בִּיז די מדינה האבין אים גִּפּוֹנֵען. און האבין אים אויף גִּנוּמְעֵן פֿאַר אַ מלך. און לַעַת עֵתָה דְּעַרווייל מוּז ער זיי פֿירן וועדליג זייער וועג. וועדליג זייערע חֲכָמוֹת. בִּיז דְּעַרנאַךּ וועט ער זיי אַרוּיס פֿירן אויף דעם רַעכְטִין אָמֵת.

הָאָבִין זיי גִּשְׂמוּסֵט מיט דעם חָכֵם. מְכַח דְּעַר מדינה וואס זיי זענען אזוי פֿאַרפֿירט גִּווארין אין דעם גַּעֲלֵט. כַּנ"ל. און זיי האבין גִּזְאַגֵט ווען מיר זאלן מער נִיט פֿאַרְוואַרפֿין ווערין. און צושפֿרייט ווערין. נָאָר פון דער מדינה וועגן כְּדִי מְעַ זאל זיי פֿאַר רַעכְטִין און אום קְעַרִין צום אָמֵת. איז אויף כְּדָאִי. ווארין די זענען אזוי פֿאַרפֿירט גִּווארין.

ווארין צום אָמֵת די אַלע כְּתוּת הַנ"ל וואס איטליכע האט זיך אויס גִּקְלִיבִין איר נאַרִישְׁקִיט. די האבן גִּוואלֵט כְּבוֹד. און די רְצִיחָה וְכוּ' כַּנ"ל. זענען זיך אַלע פֿאַרפֿירט גִּווען. און מְעַ האט זיי אַלע באַדאַרפֵט אַרוּיס פֿירן אויף דעם רַעכְטִין תְּכָלִית. ווארין אַפִּילוּ די פִּתְּהּ וואס זיי האבין זיך אויס גִּקְלִיבִין אַז דְּעַר תְּכָלִית איז חֲכָמָה. די האבין אויף נִיט דְּעַרלֵאנְגֵט דעם אָמֵתִין תְּכָלִית. און זיי באַדאַרף מְעַן אויף אַרוּיס פֿירן דְּעַרפּוֹן. ווארין זיי האבין זיך גִּהֵאַלְטֵן אין חֲכָמוֹת חִיצוֹנִיּוֹת און אַפִּיקוּרְסִית. לוֹשְׁמִיר פּוֹן אַלע נאַרִישְׁקִיט קָאָן מְעַן גִּרִינְגֵער אַרוּיס פֿירן. אַבֿער די דאַזִיגֵע. זענען אזוי פֿאַרפֿירט גִּווארין אין דער עבּוּדָה זְרָה פּוֹן גַּעֲלֵט. און זיי זענען דִּרְנֵען אזוי אַרײַן גִּפּאַלִין. וואס סע נִיט גִּמְאַלֵט זיי אַרוּיס צו נְעַמְעֵן דְּעַרפּוֹן. און דער חָכֵם האט זיי אויף גִּענְפֿערט. אַז ער האט אויף גִּהֵעֵרֵט פּוֹן דעם מלך. אַז פּוֹן אַלע תְּאַוּוֹת קָאָן מְעַן

תפלה וואס ער איז תמיד מתפלל דרויף. און דארף זיינע תפילות זענען זי זוכה אלץ צו גיפינען זייערע חברים.

זענען זיי ווייטער גיגאנגען טאמער וועלן זיי נאך גיפינען די איבריגע. זענען זיי גיגאנגען און זענען גיקומען צו איין מדינה און זיי האבן אויף גיפרעגט וואס פאר א מדינה איז דאס און ווער איז אייער מלך. האט מען זיי גיענפערט אז זיי זענען פון דער פתה וואס זיי האבן זיך אויסגיקליבן אז דער תכלית איז אז מען זאל שיפירן און פרייליך זיין האבן זיי זיך אויף גינומען עפעס א שיפור פאר איין מלך. ווארן ער איז תמיד פרייליך. דערנאך האבן זיי גיפונען איין מענשן וואס ער איז גיזעסן אין איין ים פון וויין איז ער זיי זייער וואויל גיפעלן בעסער. ווארן דער איז זיך בודאי זייער א גרויסער שפור ווארן ער זיצט זיך אין א ים פון וויין האבן זיי אים אויף גינומען פאר א מלך.

האבן זיי אויף גיבעטן מען זאל זיך מיט אים זעהן איז מען גיגאנגען און מען האט גימעלדיועט. זענען זיי אריין גיגאנגען צו דעם מלך און דאס איז גיווען דער אוהב נאמן פון דעם מלך וואס ער איז גיזעסן אין דעם ים פון וויין וואס ער איז גיווארן פון די רייד פון דעם מליץ וואס ער האט גיטרייסט זיי פנ"ל. (און די מדינה האט גימיינט אז ער איז א גרויסער שיפור ווייל ער זיצט אין א ים פון וויין האבן זיי אים אויף גינומען פאר א מלך). ווי זיי זענען אריין גיקומען צו אים. האבן זיי זיך דערקענט איינס דאס אנדערע איז צווישן זיי גיווען איין גרויסע שמחה און בכיות פנ"ל. איז דער אוהב נאמן אויף גיגאנגען מיט זיי.

זענען זיי ווייטער גיגאנגען און זיי זענען גיקומען צו איין מדינה האבן זיי גיפרעגט די ווארטס ווער איז ביי אייך איין מלך. האבן זיי גיענפערט. אז זייער מלך איז א יפת תואר מחמת זי ברענגט צום תכלית. ווארן דער תכלית איז יישוב העולם (דהיינו אז די וועלט זאל זיין פאנעצט מיט מענשן) פנ"ל און פריר איז ביי זיי גיווען א יפת תואר פאר איין מלכה דער נאך האבן זיי גיפונען א יפת תואר וואס זי איז ווילד שיין זייער. האבן זיי זיך אויף גינומען פאר א מלכה. האבן זיי זיך גישטויסן. דאס

מוז בודאי זיין די בת מלכה האבן זיי אויף גיבעטן אויב מע קאן זיך זעהן מיט איר. איז מען גיגאנגען און מען האט גימעלדיועט. זענען זיי אריין גיגאנגען צו דער מלכה האבן זיי זי דערקענט אז דאס איז די בת מלכה אליין און די שמחה וואס דארט איז גיווען. קאן מען בודאי ניט משער זיין. האבן זיי זי גיפרעגט ווי קומסטו אהער. האט זי זיי דערציילט אז דעמולט אז דער רוח סערה איז גיווען. און האט אים גיחאפט דאס טייערע קינד פון דער וויג ארויס פנ"ל איז זי תיכף בשעת בהלה נאך גילאפן נאך דעם קינד און זי האט עס ניט גיפונען. האט זי די מיליך גישפארט און דער פון איז גיווארן א ים פון מיליך. דערנאך האבן זיי גיפונען די מדינה און האבן זיך אויף גינומען פאר איין מלך אויף זיי.

און סע איז דארט גיווען א גרויסע שמחה און זיי האבן זייער גיוויינט אויף דעם טייערן קינד וואס סע איז ניט דא. און אויף איר פאטער און מוטער וואס זיי ווייסט פון זיי ניט. און היינט האט שוין די מדינה א מלך אויף. ווארן דא איז זיך שוין דא איר מאן פון דער בת מלכה וואס זי איז דא גיווארן מלכה ווארן דער גבור איז זיך איר מאן. האט שוין די מדינה א מלך. האט די בת מלכה גיבעטן דעם בעל תפלה אז ער זאל דערנוייל גיין אין איר מדינה און זאל זי דערנוייל אביסיל רייניקן פון זייער מאוס שלעכץ ווארן ווייל ביי זיי איז דער עיקר תכלית גיווען א יפת תואר זענען זיי בודאי זייער מזוהם גיווען און זענען זייער גיליגן אין דער תאוה איבער דעם האט זי גיבעטן דעם בעל תפלה אז ער זאל גיין און זאל זיי דערנוייל אביסיל רייניקן דערפון (פלומר ער זאל זיי מוסר זאגן אז זיי זאלן ניט אזוי ליגן אין דער תאוה פון ניאוף) אז זיי זאלן ניט אזוי גראב זיין אין דעם שלעכץ ווארן חוץ וואס סע איז א תאוה איז דאס נאך ביי זיי גיווען אזוי ווי איין אמונה אז דאס איז דער תכלית (ווארן די אלע פתות וואס איטליכע האט זיך אויס גיקליבן אירע שלעכטע זאך פאר א תכלית פנ"ל. איז די זאך ביי איטליכער גיווען אזוי ווי איין אמונה אז דאס איז דער תכלית) איבער דעם האט זי גיבעטן דעם בעל תפלה אז ער זאל גיין און זאל זיי רייניקן אביסיל דערנוייל.

לאמיר זיין פאר הערן

די צוועלעווטע מעשה - דער בעל תפילה (12)

- א. צו וועלכע מדינה זענען זיי נאכדעם געקומען? און ווער איז זייער קעניג?
 - צו די כתה וואס זייער קעניג ווערט נישט געשפייזט פון עסן פון די אנדערע מענטשן - און דאס קינד איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון ישוב העולם און די בת מלכה איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון רציחה און די מלכה איז זייער קעניג
- ב. פארוואס האבן זיי גענומען די בת מלכה פאר קעניג?
 - ווייל זי איז א טאכטער פון קעניג
 - ווייל זי איז א פת תואר
 - ווייל זי איז געזעסן אין א ים פון מילך
- ג. אויף וואס האבן געוויינט די אנשי המלך און די בת מלכה?
 - אויף דעם טייערן קינד
 - אויף איר טאטע און מאמע
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ד. וואס האט די בת מלכה געבעטן פון דעם בעל תפלה?
 - צו א ביסל רייניגן דערווייל די מדינה פון ישוב העולם פון זייער מיעוס שלעכטץ
 - צו רייניגן די מדינה פון ישוב העולם פון זייער מיעוס שלעכטץ
 - צו א ביסל רייניגן דערווייל אלע מדינות פון זייער טעות
- ה. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
 - יא
 - ניין
 - א חלק

- א. איבער וועלכע פלעצער איז דער חכם נישט אריבער?
 - איבער דעם פלאץ פון דער בעל תפלה און דער גבור און דער ממונה
 - אין די מעשה שטייט נישט איבער וועם ער איז אריבער
 - איבער דעם פלאץ פון דער מליץ און דער אוהב נאמן
- ב. צו וועלכע מדינה זענען זיי נאכדעם אנגעקומען? און ווער איז זייער קעניג?
 - צו די כתה פון חכמה און דער חכם איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון דיבור און דער מליץ איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון שמחה און דער אוהב נאמן איז זייער קעניג
- ג. שאלת זכות: איבער וועלכע פלעצער איז דער מליץ נישט אריבער?
 - איבער דעם פלאץ פון דער בעל תפלה און דער גבור און דער ממונה
 - אין די מעשה שטייט נישט איבער וועם ער איז אריבער
 - איבער די פלאץ פון דער חכם און דער אוהב נאמן
- ד. אין וועמענס זכות האבן זיי אנגעהאנגען דאס אז זיי טרעפן זיך צוזאם?
 - פון דעם גבור
 - פון דעם ממונה
 - פון דעם בעל תפלה וואס איז שטענדיג מתפלל אויף דעם
- ה. צו וועלכע מדינה זענען זיי נאכדעם אנגעקומען? און ווער איז זייער קעניג?
 - צו די כתה פון חכמה און דער חכם איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון דיבור און דער מליץ איז זייער קעניג
 - צו די כתה פון שמחה און דער אוהב נאמן איז זייער קעניג

טיפער געטראכט

וועלכע פון די אנשי המלך האט געקעניגט אויף צוויי מדינות, - און אויף וועלכע צוויי מדינות האט ער געקעניגט?

תשובות אויף די פריערדיגע וואך

ווער פון די אנשי המלך איז געגאנגן דער ערשטער אויפן וועג צום שוורד? און וויפל אנשי המלך זענען געגאנגען צוזאמען? דער ממונה על האוצרות, ביז דערווייל האבן געגאנגען דריי אנשי המלך דער ממונה, דער גבור און דער בעל תפילה